

Όνομα Διδάκτορα: Ελένη Τάτσιου

Ονόματα Τριμελούς Επιτροπής : κ.Καραμάνου, κ.Ψαλτοπούλου, κ.Μπενέτου

Τίτλος Διατριβής

«Η Πανώλη στην αγγλική λογοτεχνία και οι ιατρικές αντιλήψεις για την αντιμετώπισή της στη Μεγάλη Βρετανία (14^{ος} – 17^{ος} αι.)»

Η πανώλη αποτελεί οξεία λοιμώδης νόσος, η οποία προκαλείται από τον βάκιλο του Yersin (*Yersinia pestis*). Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.) θεωρείται ως το λοιμώδες νόσημα που ευθύνεται για το θάνατο εκατομμυρίων ανθρώπων για περισσότερους από 25 αιώνες. Αν και είναι γνωστή από την αρχαιότητα, μεγάλες επιδημίες της πανώλης στην Ευρώπη άρχισαν να εκδηλώνονται ήδη από τον 6^ο αι. μ.Χ. και συνεχίστηκαν σε όλο τον Μεσαίωνα με αποτέλεσμα να παραμείνουν μόνιμες ενδημικές εστίες για περισσότερο από 400 χρόνια. Ενώ εσφαλμένα λογίζεται ως μια νόσος του παρελθόντος συνεχίζει να απασχολεί και παραμένει απειλή σε πολλά μέρη της υφηλίου. Σύμφωνα με τον Π.Ο.Υ. μεταξύ των ετών 1989 και 2003, υπήρξαν αναφορές σε 25 χώρες για περίπου 38.310 κρούσματα και 2.845 θανάτους. Τελευταία επιδημική έξαρση της νόσου αναφέρθηκε στην Μαδαγασκάρη το 2017, ενώ σήμερα οι πλέον ενδημικές χώρες θεωρούνται η Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, η Μαδαγασκάρη και το Περού.

Η πανώλη λαμβάνει κεντρική θέση στην Ευρωπαϊκή ιστορία, καθώς σηματοδοτεί το τέλος του Δυτικού Μεσαίωνα. Καμία άλλη νοσολογική οντότητα δεν έπληξε με τέτοια σφοδρότητα τις ευρωπαϊκές κοινωνίες προκαλώντας πρωτόγνωρη δημογραφική και κοινωνικοοικονομική κρίση ειδικά στη Μεγάλη Βρετανία. Οι επιπτώσεις είναι εμφανείς όχι μόνο στη Ιατρική, αλλά και σε κάθε τομέα της μεσαιωνικής γραμματείας συμπεριλαμβανομένης και της λογοτεχνίας. Σκοπός της προτεινόμενης διδακτορικής διατριβής είναι η μελέτη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κορυφαίων έργων της αγγλικής λογοτεχνίας τα οποία δομούνται γύρω από τη θεματική της πανώλης και η ανίχνευση των συνεπειών των επιδημικών κυμάτων στις κοινωνίες της Μ. Βρετανίας από τον 14^ο έως και τον 17^ο αι. Ταυτόχρονα, θα εξεταστεί η παρουσία των ιατρών στα κείμενα της αγγλικής λογοτεχνίας με περιεχόμενο την πανώλη, διερευνώντας τους όρους άσκησης της ιατρικής πράξης και της αποτελεσματικότητας των προτεινόμενων θεραπευτικών αγωγών υπό το βλέμμα των Άγγλων λογοτεχνών και συγγραφέων.

Τέλος, θα πραγματοποιηθεί συγκριτική μελέτη ιατρικών κειμένων στη δημόδη αγγλική, ώστε να σκιαγραφηθούν οι ιατρικές αντιλήψεις γύρω από τα αίτια εκδήλωσης της πανώλης, τις κλινικές εκδηλώσεις, τη διάγνυσή της, τη θεραπεία της και το βαθμό στον οποίο εντάσσονται στα λογοτεχνικά έργα τα οποία έχουν σαν σημείο αναφοράς την πανώλη.

Phd. Candidate: Eleni Tatsiou

Doctoral Advisory Committee: Mrs Karamanou, Mrs Psaltopoulou, Mrs Benetou

"The Plague in English literature and medical perceptions of its treatment in Great Britain (14th - 17th centuries)"

Plague is an acute infectious disease caused by the bacillus *Yersinia pestis*. It is considered as the infectious disease that has been responsible for the death of millions of people for more than 25 centuries. Though plague has been known since ancient times, large epidemics of the plague began to manifest in Europe as early as the 6th century, continued throughout the Middle Ages, and as a result they remained permanent endemic foci for more than 400 years. Although it is mistakenly considered a disease of the past, it continues to be a concern and remains a threat in many parts of the planet. According to the UN's World Health Organization (WHO) between the years 1989 and 2003, there were reports from 25 countries of approximately 38310 cases and 2845 deaths. The last epidemic outbreak of the disease was reported in Madagascar in 2017, while today the most endemic countries are considered to be the Democratic Republic of Congo, Madagascar and Peru.

The plague has a central place in European history, as it marks the end of its Middle Ages. No other disease has ever hit a European society with such a severity as the one of the plague, causing an unprecedented demographic and socio-economic crisis, especially in the British Isles. The effects are evident not only in Medicine, but in every field of medieval writing including literature. The purpose of this research project is the study of the particular characteristics of leading works of English literature whose theme was the plague. Also, the research project will focus on the detection of the consequences of its epidemic waves in the societies of the British Isles from the 14th to the 17th century. In addition, it will examine the presence of physicians in the texts of English literature with the plague as a content, investigating at the same time the conditions of practicing medicine and the effectiveness of the proposed treatments through the eyes of English literary writers.

The last part of this work will consist of a comparative study of medical texts in vernacular English. The purpose of this part of the work will be to outline the medical perceptions referring to the causes of the plague, its clinical manifestations, diagnosis, treatment and the degree to which they are included in the literary works that have the plague as a reference point.